

Kulturförvaltningen
Tjänsteskrivelse till kulturnämnden

Datum:
2022-11-30

Diarienummer:
KTN-2022-00734

Handläggare:
Therese von Ahn

Internkontrollplan 2023 och analys enligt reglemente 2022 för kulturnämnden

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

1. **att** anta förslag till nämndens internkontrollplan 2023 och analys enligt reglemente 2022 enligt bilaga 1, samt
2. **att** överlämna nämndens antagna internkontrollplan för 2023 och analys enligt reglemente 2022 enligt bilaga 1 till kommunstyrelsen.

Ärendet

I reglemente för intern kontroll i Uppsala kommun och kommunens helägda bolag beskrivs hur arbetet med den interna kontrollen ska struktureras och rapporteras till kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret.

Enligt reglementet ska nämnder och bolagsstyrelser årligen lämna in en analys och utvärdering av sina system och rutiner för intern kontroll till kommunstyrelsen. Analysen ska användas för utveckling av den interna kontrollen inom nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsområden. Den används också för utveckling på kommunövergripande nivå.

Nämnder och bolagsstyrelser ska årligen upprätta en internkontrollplan. Planen ska vara ett stöd i styrningen av verksamheten och ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen.

Beredning

Ärendet har beretts med kulturförvaltningens ledningsgrupp.

Föredragning

Kulturförvaltningen har redogjort för efterlevnaden av riktlinjen och analyserat dess funktionalitet. Vidare har organisation och ansvar för arbetet med intern kontroll och utvecklingen av intern kontroll på sikt redovisats.

Nämndens internkontroll plan för 2023 innehåller kontrollmoment och kontrollmetoder för några av de högst värderade riskerna i förvaltningens riskanalys 2022, samt för två kommungemensamma risker. Resterande identifierade risker tas om hand i nämndens verksamhetsplan 2023 eller inom ordinarie verksamhet.

Ekonomiska konsekvenser

Arbetet sker inom ordinarie budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 30 november 2022
- Bilaga 1. Internkontrollplan 2023 och analys enligt reglemente 2022 KTN

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör

Kulturnämnden

Datum:
2022-11-29

Diarienummer:
KTN-2022-00734

Handläggare:
Therese von Ahn

Internkontrollplan 2023

och analys enligt reglemente 2022

För kulturnämnden

Ett redovisande och aktiverande dokument som nämnd/bolagsstyrelse fattade beslut om den 15 december 2022

Analys av årets internkontroll och plan för kommande år

I reglemente för intern kontroll i Uppsala kommun och kommunens helägda bolag beskrivs hur arbetet med den interna kontrollen ska struktureras och rapporteras till kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret.

Enligt reglementet ska nämnder och bolagsstyrelser årligen lämna in en analys och utvärdering av sina system och rutiner för intern kontroll till kommunstyrelsen. Analysen ska användas för utveckling av den interna kontrollen inom nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsområden. Den används också för utveckling på kommunövergripande nivå.

Nämnder och bolagsstyrelser ska årligen upprätta en internkontrollplan. Planen ska vara ett stöd i styrningen av verksamheten och ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen. Planen ska försäkra:

- att verksamheten är ändamålsenlig och resurseffektiv,
- att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande,
- att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal med mera.

Internkontrollplanen beskriver vad som behöver göras utifrån prioriterade risker som framkommit i riskanalyser. I riskregistret framgår om risken omhändertas i internkontrollplanen.

Internkontrollplanen innehåller också två obligatoriska kontrollmoment som identifierats i kommunstyrelsens övergripande riskanalys. Varje kontrollmoment i internkontrollplanen följs upp enligt beskriven frekvens och metod. Resultatet av uppföljningen redovisas årligen till kommunstyrelsen.

Efterlevnad av riktlinje och analys av funktionalitet

Arbetet med verksamhetsplan och internkontrollplan

Arbetet inleds varje år med att kulturförvaltningen arbetar fram en verksamhetsnära omvärldsanalys med utgångspunkt i de globala och regionala trenderna i den kommunövergripande omvärlds- och trendanalysen. Resultatet av förvaltningens omvärldsanalys delges kulturnämndens arbetsutskott och blir ett underlag till det kommungemensamma arbetet med kommande års omvärldsanalys.

I nästa steg görs avdelningsvisa riskanalyser och sedan en förvaltningsövergripande riskanalys som sammanställs i ett riskregister. Nämndens arbetsutskott genomför sedan en egen riskanalys med utgångspunkt i de samlade riskerna som förvaltningen har identifierat. Arbetsutskottets involvering i riskanalysarbetet gör att analyserna får ett bredare perspektiv och hjälper förvaltningen att prioritera vilka risker som är viktigast att arbeta vidare med.

De viktigaste identifierade frågorna i förvaltningens omvärldsanalys och riskanalys tas sedan om hand antingen i nämndens internkontrollplan eller verksamhetsplan. De risker som är av verksamhetsnära karaktär tas om hand på andra sätt inom respektive avdelning på förvaltningen.

När kommunstyrelsen fattar beslut om en ny kommunövergripande handlingsplan där kulturnämnden har ett utpekad ansvar för att genomföra en åtgärd förs det in i nämndens verksamhetsplan i samband med att nämnden fattar beslut om kommande års verksamhetsplan.

Grunduppdrag

Kulturnämnden fastställer grunduppdraget för nämndens verksamhet enligt reglementet. Grunduppdraget beskriver hur arbetet ska bedrivas, kärnuppgifter och vilka målgrupper som nämnden prioriterar. Styrdokumentet är viktiga för förvaltningen då kultur- och fritidssektorn, med några få undantag, inte är lagstyrda verksamhetsområden.

Uppföljning av verksamhet

Uppföljning av verksamhetsplanen redovisas till kommunstyrelsen vid delårsbokslut per april och augusti samt vid årsbokslutet. En mer omfattande uppföljning av ekonomiskt utfall och prognos redovisas också. Uppföljning av internkontrollplanen redovisas till nämnden i samband med delårsbokslutet per april samt i slutet av verksamhetsåret. Uppföljning av verksamheternas grunduppdrag sker genom del- och helårsuppföljningen av nämndens verksamhetsplan. I helårsuppföljningen görs även en separat analys av nämndens måluppfyllelse, utveckling över tid och framtida utmaningar som redovisas till kommunstyrelsen.

Alla avdelningschefer har regelbundna avstämningar med förvaltningsdirektören för att följa utvecklingen inom olika områden för att fånga upp eventuella avvikelser under året. Direktören stämmer i sin tur löpande av med ordförande och nämnd. Direktören har även återkommande ledningsgruppsmöten med alla avdelningschefer samlade.

Förvaltningen är representerad i kommungemensamma arbetsgrupper där frågor om exempelvis social oro, trygghet, samhällsutveckling, kultur och besöksnäring diskuteras.

Förvaltningen har även en egen styrgrupp för trygghet och social hållbarhet som träffas regelbundet. I styrgruppen deltar representanter för förvaltningsledningen.

Om en allvarlig störning i kultur- och fritidsverksamheten inträffar rapporterar cheferna detta omgående till förvaltningsdirektör som rapporterar vidare till ordförande. Ordförande avgör sedan i vilka fall nämnden bör informeras.

Organisation och ansvar för arbetet med intern kontroll

Nämnden involveras i arbetet genom att kulturnämndens arbetsutskott varje år genomför en riskanalys med utgångspunkt i de samlade riskerna som kulturförvaltningen har identifierat i sin riskanalys. Kulturnämnden fattar sedan beslut om verksamhetsplan och budget samt internkontrollplan för kommande år.

Nämnden beslutar om vissa typer av externa bidrag, andra beslutas av förvaltningens tjänstepersoner på delegation från nämnden. Delegationsbesluten återrapporteras till nämnden.

Processansvarig för arbetet med nämndens interna kontroll och styrning inom förvaltningen är verksamhetscontroller med stöd av economicontroller från den kommungemensamma ekonomistaben. Förvaltningens chefer medverkar i arbetet genom att delta i omvärlds- och riskanalysarbetet, samt arbetet med verksamhetsplan och budget. Cheferna ansvarar sedan för att aktiviteter i verksamhetsplanen blir genomförda och genomför kontrollåtgärder i internkontrollplanen.

Utveckling av intern kontroll

Vid årsskiftet 2022/2023 införs en ny förvaltningsorganisation. Den nya kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen kommer att arbeta på uppdrag av såväl kulturnämnden som idrotts- och fritidsnämnden.

Arbetet med att omhänderta resultatet av den genomlysning av kulturnämndens bidragsprocess som den externa utvärderingskonsulten PwC gjorde 2021 kommer fortsätta under 2023.

Kulturförvaltningens ledningsgrupp har under 2022 påbörjat arbetet med att ta fram en ny struktur för verksamhetsplanering och -uppföljning som kommer implementeras i den nya förvaltningen under 2023. Syftet är att effektivisera arbetet och underlätta för ledningsgruppen att ta ett samlat ansvar för övergripande frågor och kunna göra nödvändiga prioriteringar.

Begrepp som används i internkontrollplanen

Kontrollområde	Områden som det ska finnas kontrollmoment inom. Det finns fyra kontrollområden: <ul style="list-style-type: none"> - Kontroller av system och rutiner - Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut - Finansiell kontroll - Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv
Riskbeskrivning	Beskrivning av den risk som ligger till grund för kontrollmomentet. Hämtas från riskregistret.
Kontrollmoment	Konkreta åtgärder som vidtas för att motverka, minimera eller i vissa fall eliminera riskerna. Kontrollmomenten kan antingen vara förebyggande eller upptäckande och korrigerande. Förebyggande kontrollmoment är åtgärder för att undvika att brister uppstår. Upptäckande och korrigerande kontrollmoment hjälper nämnden/bolagsstyrelsen att se om riskerna har lett till de händelser som kan befaras och visar på vilka åtgärder som behöver vidtas för att komma tillrätta med bristerna.
Kontrollmetod	Beskrivning av hur, när och hur frekvent kontrollmomentet ska genomföras.
Tidpunkt för rapportering	Tidpunkt då kontrollmomentet ska rapporteras till nämnd/bolagsstyrelsen.

Tabell 1. Begrepp som används i internkontrollplanen.

Risker och kontrollmoment

Nämnden/bolagsstyrelsen uppdrar åt förvaltningen/bolaget att utse kontrollansvarig för respektive kontrollmoment.

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
Kontroller av system och rutiner	Kommungemensam riskbeskrivning: Det råder oklarhet om vilken information som är viktig för verksamheten samt hur ansvaret för informationen uttrycks vilket leder till att risker inte identifieras och att skyddsåtgärder inte vidtas vilket i sin tur leder till störning eller avbrott i produktionen.	Obligatoriskt kontrollmoment: Kontroll av att ansvaret för information följer verksamhetsansvaret och att informationstillgångar är inventerade.	Kontrollera att delegations- och arbetsordning uttrycker ett mandat och ansvar som stödjer en ändamålsenlig informationshantering. Kontrollera att informationstillgångarna är inventerade genom att följande är genomfört: <ul style="list-style-type: none"> artikel 30-registret över personuppgiftsbehandlingar är upprättat och hålls aktuellt. 	Delårsuppföljning per april och helårsuppföljning per november 2023
Kontroller av system och rutiner	Kommungemensam riskbeskrivning: Nödvändiga rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar saknas, är okända eller oprövade vilket gör att ett avbrott i informationsförsörjningen	Obligatoriskt kontrollmoment: Kontroll av att behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar är inventerat. Nödvändiga	Kontrollera att <ul style="list-style-type: none"> händelsespecifika krisledningsplaner har tagits fram per avdelning. 	Delårsuppföljning per april och helårsuppföljning per november 2023

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
	<p>medför stora störningar i produktionen och svårigheter vid återgång till normal verksamhet.</p> <p>Olycka (brand, översvämning etc), störningar i elförsörjningen eller attentat (fysiskt eller t ex dataintrång) i verksamheter eller i en anläggning kan leda till att verksamheten inte kan hålla öppet eller öppet endast i begränsad omfattning. Detta leder i sin tur till negativa konsekvenser för invånare och besökare.</p>	rutiner och planer är dokumenterade, kända och prövade.	<ul style="list-style-type: none"> • krisledningsplanerna är testade och utvärderade. 	
Kontroll av system och rutiner	Ökad polarisering, våld, kriminalitet och social oro i samhället kan leda till att kulturnämndens verksamheter blir negativt påverkad i termer av öppethållande, arbetsmiljö, tillgänglighet och trygghet. Detta leder i sin tur till negativa konsekvenser för invånarna.	Kontroll av att fortsatta regelbundna avstämningar äger rum inom förvaltningen för att följa utvecklingen och kunna vidta åtgärder.	<p>Kontrollera att</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regelbundna avstämningar äger rum i förvaltningens ledningsgrupp och vid behov mellan avdelningschefer och förvaltningsdirektör. 	Delårsuppföljning per april och helårsuppföljning per november 2023

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
	Försämrad psykisk hälsa bland besökare och deltagare kan leda till behov av ökade resurser för att kunna hantera detta. Detta leder i sin tur till ökade kostnader inom verksamheterna.		<ul style="list-style-type: none"> Regelbundna avstämningar sker i kommundemensamma forum, i förvaltningens styrgrupp för trygghet och social hållbarhet, samt i styrgruppen för Skola, Socialtjänst, Polis och fritid (SSPF). 	
Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv	Brister i den interna kontrollen kan leda till att en anställd eller förtroendevald är jävig i beslut eller att bidrag ges till organisationer som inte använder tilldelat stöd för avsett ändamål. Detta kan i sin tur leda till förtroendeskada för kommunen och/eller olaglig/olämplig hantering av skattemedel.	Kontroll av att resultatet i rapporten <i>Genomlysning av bidragsprocessen inom kulturnämnden</i> genomförd av som den externa utvärderingskonsulten (PwC) har tagits omhand genom att förvaltningen genomför de föreslagna åtgärderna enligt plan.	Kontrollera att de föreslagna åtgärderna i förvaltningens handlingsplan genomförs enligt tidplan.	Delårsuppföljning per april och helårsuppföljning per november 2023

Tabell 2. Risker och kontrollmoment.